

Pedagogisch beleid

Kinderdagverblijf De Kinderen van September

Pedagogisch beleid

Laatst bijgewerkt: 22 juni 2019

Inhoud

1. INLEIDING	4
2. Visie op kinderopvang	4
3. De vier pedagogische doelen.....	5
3.1. Emotionele veiligheid	5
3.2 Sociale vaardigheden	5
3.3 Persoonlijke competenties.....	6
3.4 Normen en waarden.....	8
4. De pedagogische praktijk.....	9
4.1 Creëren van verstandelijke ontwikkelingsmogelijkheden	9
4.2 Ontwikkeling lichamelijk.....	10
4.3 Sociaal-emotionele ontwikkeling (sociale competentie)	11
4.5 Cognitieve ontwikkeling - Taal	12
4.7 Creatieve ontwikkeling.....	13
4.8 Ontwikkeling eigen identiteit.....	13
4.9 Zelfredzaamheid.....	14
5. Zorgen over de ontwikkeling	14
6. Ouder - kindbeleid	15
6.1 Intake	15
6.2 Mentor	15
6.4. Brengen en halen.....	16
6.5 Betrokkenheid.....	16
6.6 Informatie uitwisselen	16
6.7 Oudergesprek	17
6.8 Overgangsbeleid.....	17
7. Eten en drinken.....	18
7.1 Gezond eten en drinken	18
7.2 En trakteren dan?.....	18
8. Slapen en rusten	18
9. Personeel.....	19
9.1 VOG Verklaring	19
9.2 Beroepskracht Kind Ratio	19
9.3. De drie uurs Regeling	20
9.4 Stagiaires en/of beroepskrachten in opleiding.....	20
9.5 Deskundigheidsbevordering.....	20

<i>10. Binnenruimte</i>	21
<i>11. Buitenruimte</i>	21
<i>12. Veiligheid en hygiëne</i>	22
<i>13. Uitstapjes</i>	22
<i>14. Oudercommissie</i>	22
<i>15. Klachtenprocedure</i>	22

1. INLEIDING

Ieder kinderverblijf dient conform wettelijke richtlijnen een pedagogisch beleid op te stellen. Dit pedagogisch beleid dient als leidraad c.q. richtlijn voor onze organisatie en werkt ondersteunend voor een ieder die binnen het kinderdagverblijf werkzaam is, evenals de ouders en verzorgers van de kinderen die van de opvang gebruik maken. De houder draagt er zorg voor dat in de opvang conform het beleidsplan wordt gehandeld.

In dit plan wordt onder meer beschreven hoe bij ons wordt gewerkt aan de vier competenties, genoemd in de Wet Kinderopvang, namelijk de emotionele veiligheid, persoonlijke competentie, sociale competentie en de overdracht van waarden en normen.

Het beleidsplan blijft in ontwikkeling en zal waar nodig aangepast worden om actueel te zijn en te blijven. De houder doet bij wijzigingen in de gegevens direct een melding bij het college. Hierbij verzoekt de houder de gegevens te wijzigen.

1.1 De pedagogisch medewerkers

Het pedagogisch beleid is een richtlijn voor de pedagogisch medewerkers zodat zij weten wat er van hen wordt verwacht. Tevens stimuleert het de pedagogisch medewerkers om in de dagelijkse praktijk stil te staan bij het werk waardoor de kwaliteitsbewustheid wordt bevorderd. Het pedagogisch beleid biedt ouders een goed inzicht in onze werkwijze.

2. Visie op kinderopvang

Ons kinderdagverblijf streeft er naar om opvang te bieden aan kinderen vanaf 6 weken tot 4 jaar, waarbij de opvoeding zoveel mogelijk aansluit bij de opvoeding die ouders / verzorgers ook thuis hanteren. Een plek waar kinderen zich thuis voelen en andere kinderen kunnen ontmoeten door onder andere samen te spelen, spelenderwijs te leren, te eten en te slapen.

Verdere aspecten zijn voor ons:

- de kinderen begeleiden bij het zoeken naar hun mogelijkheden en wensen m.b.t. zichzelf en hun omgeving,
- de kinderen begeleiden bij het leren dragen van verantwoordelijkheden voor zichzelf en anderen,
- de kinderen leren zelfstandiger te worden waarbij wij uitgaan van de mogelijkheden van de kinderen,
- de kinderen te begeleiden zodat verschillende aspecten van de lichamelijke, sociale, emotionele, geestelijke en creatieve ontwikkeling gestimuleerd worden,
- de kinderen normen en waarden bij te brengen
- eigen initiatieven van de kinderen laten ontplooiën en iedereen een eigen inbreng laten hebben.

Het gevolg van het bovenstaande is dat kinderen leren wat de betekenis is van helpen, delen, rekening houden met anderen, omgaan met uitdagingen en opkomen voor je zelf.

In de dagopvang is de omgeving afgestemd op de kinderen, zij moeten in een prettige sfeer de dag kunnen doorbrengen, zodanig dat elk kind zich bij ons veilig en geborgen voelt.

Onze pedagogisch medewerkers zijn zich ervan bewust dat elk kind zich zowel in groepsverband als individueel naar zijn/haar zin moet hebben.

Elk kind wordt gevolgd, begeleid in zijn/haar ontwikkelingsfase, waarbij elk individu in eigen tempo zal ontwikkelen. Het is noodzaak om gegevens over de ontwikkeling van het kind tussen ouders / verzorgers en de pedagogisch medewerker uit te wisselen. Hierdoor worden wederzijdse inzichten over de ontwikkeling en opvoeding vergroot. Regelmatig contact tussen de ouders en de pedagogisch medewerker is naar onze mening dan ook erg belangrijk.

3. De vier pedagogische doelen

In het kader van het bieden van verantwoorde dagopvang, draagt de houder van het kindercentrum zorg voor het onderstaande:

3.1. Emotionele veiligheid

Het bieden van emotionele veiligheid. Hiermee wordt bedoeld: het creëren van een veilige omgeving, een 'thuis' waar kinderen zichzelf kunnen zijn, zich kunnen ontspannen en zich veilig kunnen voelen. Het bieden van een gevoel van veiligheid is de belangrijkste opvoedingsvoorwaarde. Als een kind zich emotioneel veilig voelt, draagt dat in positieve zin bij aan een gevoel van welbevinden. Daarmee is ook de basis gelegd voor de overige opvoedingsdoelen: als het kind zich veilig voelt, dan kan het zich openstellen voor wat er om hem heen gebeurt en is er ruimte voor het zetten van ontwikkelingsstappen. Zonder emotionele veiligheid kan een kind zich niet ontwikkelen. Om emotionele veiligheid te kunnen bieden zijn een aantal zaken belangrijk:

- Ten eerste een vaste, sensitieve en consequente groepsleiding. Bij vertrouwde gezichten kunnen kinderen zich thuis en op hun gemak voelen. Sensitieve groepsleidsters herkennen en onderkennen de gevoelens van kinderen en gaan op het juiste moment in op hun initiatieven. Bij consequente groepsleidsters weet een kind waar zij of hij aan toe is en waar de grenzen liggen. De manier waarop een groepsleidster met een kind omgaat, dient een bewuste keuze te zijn, gebaseerd op een gezamenlijke visie op opvoeding.
- De aanwezigheid van bekende groepsgeenootjes kan bijdragen aan een gevoel van veiligheid.
- Kinderen mogen hun verdriet of boosheid uiten. Huilen en driftbuien zijn niet te zien als 'verkeerd gedrag', maar zijn uitingen van heftige emoties en communicatie. Dan zijn de leidsters er voor de kinderen en helpen hen, voornamelijk door actief te luisteren, om hiermee om te gaan. Een speen of knuffel van thuis kan op zo'n moment veel troost bieden.
- De inrichting van de ruimten kan bijdragen aan een gevoel van geborgenheid. Er is aandacht voor: sfeer: een vaste indeling, kleur, licht en akoestiek.
- Ook het grenzen stellen aan het gedrag en een vast dagritme, kunnen de kinderen een gevoel van rust en veiligheid geven. Kinderen weten zo waar ze aan toe zijn. Ook structuur in de ruimte, vaste rituelen en veel uitleg over wat er gaat gebeuren, geven houvast.

3.2 Sociale vaardigheden

Met sociale ontwikkeling wordt sociale kennis en vaardigheden bedoeld, zoals het zich in een ander kunnen verplaatsen kunnen communiceren, samenwerken, andere helpen, conflicten hanteren en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. We leren de kinderen met conflict situaties om te gaan. De leidsters stimuleren vriendschap, kameraadschap, en samenwerking onder kinderen onderling. De leidsters gaan bewust om met conflicten tussen kinderen, zij grijpen in waar nodig. De rol van de groepsleidsters (sturend, ondersteunend, corrigerend en verzorgend) in de interactie tussen kinderen is afhankelijk van de situatie. De initiërende en bemiddelende rol van de groepsleidster is dan ook erg belangrijk. Zij maakt het voor de kinderen mogelijk al op jonge leeftijd positieve ervaringen op te doen met communicatie door het creëren van de voorwaarden voor het ontwikkelen van sociale competenties

Een kind moet nog leren in groepsverband te functioneren. Hij leert niet alleen door stimuleren van de groepsleidsters, maar ook doordat hij andere kinderen ziet spelen. Hij leert zo ook omgaan met 'de kleinste', 'de traagste', en de 'drukste' van de groep. Passend bij hun ontwikkelingsfase zijn ze geneigd hun aandacht en gedrag te richten op mensen in hun omgeving. Door veel met kinderen te praten en de kinderen te leren om met elkaar te praten, worden het vermogen en de bereidheid tot communicatie bevorderd. In de groep is een duidelijke en vaste verdeling tussen groepsmomenten en momenten die kinderen individueel invullen. De sociale inhoud van die momenten wordt gestimuleerd door samen te praten, luisteren, spelen, plezier hebben, delen, wachten op elkaar en rekening houden met elkaar.

Leidsters hebben een belangrijke rol in het begeleiden van het contact tussen de kinderen onderling:

- Ze luisteren en tonen interesse
- Ze zijn enthousiast en durven mee te doen
- Ze helpen bij het oplossen van conflicten en het weerbaar maken.
- Ze stimuleren en leren om samen te spelen.
- Als iets niet mag, bieden ze een alternatief aan.
- Ze helpen met samenwerken, op je beurt wachten en rekening houden met de ander.

Belangrijk is de kinderen te helpen hun plek te vinden in de groep en het gevoel te geven erbij te horen en gezien en gehoord te worden.

3.3 Persoonlijke competenties

Persoonlijke ontwikkeling omvat zelfstandigheid en onafhankelijkheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Competenties waarmee kinderen allerlei typen problemen kunnen oplossen en zich goed kunnen aanpassen aan veranderende omstandigheden. Kinderen ontwikkelen deze vaardigheden door ontdekkingen te doen en door te spelen. Het ontdekken en spelen worden bevorderd door de ruimte uitnodigend in te richten en te zorgen voor een ruim aanbod aan materialen en activiteiten.

Verder levert de groepsleidster een bijdrage door het spelen uit te lokken en vervolgens goed te begeleiden. Er wordt geprobeerd het aanbod van materiaal en activiteiten aan te laten sluiten bij het ontwikkelingsniveau en interesse van de kinderen, opdat het kind op basis van wat het al weet en kan, een volgende stap kan zetten.

3.3.1 Actief leren

0 tot 4 jarigen leren op een zeer actieve manier. Met hun hele lichaam en al hun zintuigen leren ze bewegen, denken, begrijpen en praten. Ze doen dat vooral door te spelen. Spelen is een basisbehoefte en is onmisbaar voor de ontwikkeling.

Alle vier genoemde 'competenties' of wel ontwikkelingsaspecten worden tijdens het spel aangesproken en gestimuleerd. Kinderdagverblijf De Kinderen van September speelt daarin een grote rol, door met de kinderen te spelen en hen daarin te begeleiden.

3.3.2 De indeling en inrichting van de ruimte

Kinderen hebben letterlijk en figuurlijk ruimte nodig. De inrichting van de groep is gezellig, maar niet te druk. De inrichting van de groepsruimten draagt eraan bij dat de kinderen kunnen leren en spelen met al hun zintuigen. De inrichting van de ruimte bevordert bovendien de zelfstandigheid van de kinderen: ze kunnen zoveel mogelijk dingen zelf pakken en opruimen.

Het zogenaamde “kleine speelgoed” wordt hoger weggeborgen, zodat de baby’s/dreumesen er niet zelfstandig bij kunnen (ivm verstikkingsgevaar). Om activiteiten mee te doen, zoals bouwen, knippen, plakken, en voorlezen uit de voorleesboeken, ligt bepaald speel/ lees/ knutselmateriaal niet voor het oppakken. Dit mogen de kinderen te allen tijde vragen aan de medewerksters, en daar dan (samen) mee aan de slag.

Voor de baby’s zorgen wij dat zij voldoende tijd liggend in de box of op een kleed kunnen doorbrengen om vrije bewegingsontwikkeling mogelijk te maken. Het buitenspelen biedt weer andere ontwikkelingsmogelijkheden. Er wordt steeds aandacht besteed aan de balans tussen veiligheid en uitdaging door af te blijven stemmen op wat een kind al wel kan en (net) nog niet.

3.3.3 Taalontwikkeling

Taal is een belangrijk middel om inzicht te krijgen in de omringende wereld. Het leren van taal stimuleert namelijk de cognitieve, emotionele- en sociale ontwikkeling. Een kind vraagt en krijgt in taal uitleg en hulp. Medewerkers spelen hierin een actieve rol door veel tegen het kind te praten.

Zoveel mogelijk wordt op elke taaluitdrukking van het kind gereageerd; van de eerste klanken die de baby maakt tot de vragen en verhalen van de peuter. Ter stimulering van de taalontwikkeling organiseren medewerkers verschillende activiteiten, zoals zang, taalspelletjes en spelletjes met klanken en geluiden. Ook wordt er een actief voorleesbeleid gevoerd.

3.3.4 Spel en ontwikkelingsmateriaal

Afgestemd op de verschillende ontwikkelingsgebieden (lichamelijk, sociaal-emotioneel, verstandelijk, muzikaal, taal, creativiteit, enz) is er speelgoed beschikbaar, dat regelmatig wordt aangevuld en/of vervangen. Het speelgoed voldoet aan de volgende eisen:

- Het is kindvriendelijk en voldoet aan de veiligheidseisen;
- Het ziet er aantrekkelijk uit en is duurzaam;
- Het stimuleert de ontwikkeling van het kind en prikkelt de fantasie;
- Het roept geen associaties op met oorlog of geweld;
- Het is schoon en compleet.

Er wordt daarnaast regelmatig met natuurlijke materialen als zand en water gespeeld, goed voor de zintuiglijke ontwikkeling in de breedste zin van het woord. Voor de creatieve ontwikkeling wordt gebruik gemaakt van klei, papier, verf, potloden etc. Ook zijn er boeken die de kinderen ‘zelf’ kunnen lezen en er wordt veelvuldig voorgelezen, erg belangrijk voor de taal- en spraakontwikkeling.

3.3.5 Activiteiten

Er is een breed activiteiten aanbod, waarbij rekening wordt gehouden met de eigenheid en voorkeuren van elk kind. De kinderen hoeven bijvoorbeeld bij het knutselen niet alles precies hetzelfde te maken: het gaat niet om het resultaat, maar om het plezier en de uitdaging van het knutselen. De kinderen worden gezien als individuen en ook als zodanig behandeld. De groepsleidster probeert het kind te stimuleren mee te doen aan spelletjes en activiteiten die hij/zij zelf niet zo gauw zou kiezen. Door aan te moedigen en te prijzen worden kinderen zo uitgedaagd om nieuwe dingen te oefenen.

3.4 Normen en waarden

3.4.1 Het eigen maken van waarden en normen (cultuur)

Het voorleven van waarden en normen is een belangrijk aspect van opvoeden. Waarden geven uitdrukking aan de betekenis die mensen hechten aan bepaald gedrag of aan bepaalde dingen of gebeurtenissen. Middels opvattingen geven mensen aan hoe belangrijk zij iets vinden en middels hun gedrag geven ze daar vorm aan. Waarden zijn onmiskenbaar cultuurgebonden; ze veranderen in de loop van de tijd en variëren per samenleving. Normen vertalen de waarden in regels en voorschriften over hoe volwassenen en kinderen zich horen te gedragen. Een waarde is bijvoorbeeld: respect te hebben voor elkaar. De norm of gedragsregel kan zijn dat je iemand recht in de ogen kijkt als je met hem praat (of juist niet).

Uit onze visie en doelstellingen vloeien een aantal waarden en normen voort, waarden en normen waar wij ons ten opzichte van onszelf, in de relatie tot elkaar, en in relatie tot de kinderen en de ouders willen houden. Dat zijn tegelijkertijd ook de waarden en normen waartoe wij de kinderen willen stimuleren. Behalve middels ons eigen voorbeeldgedrag bijvoorbeeld ook door het aangeven van grenzen, het belonen, het tussenbeide komen als kinderen een onderlinge belangenstrijd hebben, het stimuleren van een bepaalde manier van probleem oplossen.

Verschillen in normen, waarden en cultuur zijn een gegeven. Het is goed daar bewust van te zijn en samen te zoeken naar heldere normen voor de kinderen. In het werkoverleg tussen de leidsters en in de communicatie met de ouders is aandacht voor onderlinge afstemming. Kinderen komen in de kinderopvang zonder meer in aanraking met andere aspecten van de cultuur dan thuis. In een groep doen zich relatief veel leermomenten voor, bijvoorbeeld bij conflicten tussen kinderen, bij verdriet of pijn, maar ook bij rituelen en feesten.

Het gedrag van de pedagogisch medewerk(st)ers spelen derhalve een belangrijke rol bij de morele ontwikkeling van kinderen. Door hun reacties ervaren kinderen hun (cultuurgebonden) grenzen van goed of slecht, van mogen en moeten. Ook imiteren ze het gedrag van de volwassenen. De medewerk(st)ers kunnen van belang zijn waar het gaat om de ontwikkeling van het inlevingsvermogen en het leren respecteren van een diversiteit aan opvattingen en gedragingen. Kinderen hebben behoefte aan duidelijkheid en consequente en vooral authentieke grenzen. Zo leren ze langzamerhand ook de eigen waarden en normen kennen.

3.4.2 Waarden en normen van De Kinderen van September

Belangrijke waarden voor ons zijn respect voor elkaar, jezelf kunnen zijn, saamhorigheid, emoties kunnen uiten, samen oplossingen zoeken, belangstelling voor elkaar, accepteren van verschillen, samen spelen en samen delen. Deze worden zichtbaar gemaakt in diverse gewoonten, rituelen en regels. De belangrijkste regels voor de kinderen zijn:

- Elkaar geen pijn doen
- Anderen niet storen in hun spel
- Niet afpakken, maar vragen
- Geen spullen stuk maken
- Eenvoudige communicatie en omgangsvormen (goedemorgen, dank je wel, sorry, mag ik? etc.)

3.4.3 Vieren van feesten

Er wordt ruimschoots aandacht besteed aan verjaardagen van kinderen en groepsleidsters. Verder wordt er aandacht besteed aan alle andere feesten zoals Pasen, Vader- en Moederdag, Sinterklaas, Kerstmis.

4. De pedagogische praktijk

4.1 Creëren van verstandelijke ontwikkelingsmogelijkheden

In de eerste vier jaren van het leven ontwikkelt een kind zich van baby tot een peuter en schoolgaand kind. Een kind dat, als de ontwikkeling voorspoedig verlopen is, gaat met zelfvertrouwen de toekomst en de 'grote wereld' tegemoet. Daarom vinden wij dat deze eerste vier jaar een cruciale periode zijn, waar het gaat op de ontwikkeling van het kind in alle opzichten.

Bij elk kind verloopt deze ontwikkeling anders. Elk kind heeft een eigen tempo en heeft bepaalde zaken waarop het zich meer of wat minder ontwikkelt. De situatie, waarin het kind opgroeit en volwassenen, die het kind omringen, spelen een belangrijke rol in de manier, waarop die mogelijkheden worden gerealiseerd en in welk tempo, dat dan gebeurt.

Het beleid van kinderdagverblijf De Kinderen van September is erop gericht om de kinderen in een veilige en prettige omgeving de dag te laten doorbrengen. Hierbij wordt zowel in groepsverband als per elk individueel kind bewust aangesloten op de ontwikkelingsfase waarin het kind zich bevindt.

Op de groepen is verschillend spelmateriaal aanwezig, zoals boekjes, puzzeltjes, bordspellen. Hierbij leren kinderen sociale relaties aan te gaan met andere kinderen. Ze leren met elkaar om te gaan en zelfstandig beslissingen te nemen. Tevens leren ze om te gaan met emoties, zoals verliezen, winnen, blijdschap (bij winnen, maar ook als je het boekje, dat je graag wil lezen krijgt van een ander kind) en verdriet (bij verliezen of als je met iets wilt spelen, waarmee een ander kind nog aan het spelen is).

Bij kinderen van 0-2 jaar worden er dansspelletjes gedaan, d.m.v. "Jan Huigen in de ton" en "we maken een kringetje van jongens en van meisjes", wordt er spelenderwijs omgegaan met de geestelijke ontwikkeling zoals, uiten van blijdschap, wachten op elkaar, kijken en leren van elkaar, met over rollen van een bal naar elkaar toe, leer je op elkaar te wachten, samen te delen. Dit doen wij ook geregeld samen met de ouderen die wonen in de woonvorm September.

In de leeftijd van 2-4 jaar worden de spelletjes meer uitgebreid, zoals stoelendans. Hierbij gaat het om competitie en leren omgaan met verdriet, teleurstelling niet meer mee spelen met het spel. Maar ook verstoppertje, tikkertje, kring spelletjes, om de beurt aan tafel vertellen hoe je weekend was.

Ook is het belangrijk om kinderen te stimuleren in zelfstandigheid. Dit wordt op de groepen gerealiseerd door de verschillende spellen, maar tevens ook door bijvoorbeeld kinderen eerst zelf te laten proberen voordat de helpende hand wordt aangeboden. Daarnaast word er aan de kinderen bijvoorbeeld geleerd hoe ze zelf hun jas moeten aan trekken en dicht ritsen, bij het naar bed gaan zelf proberen uit te kleden en na het slapen zelf proberen weer aan te kleden. Maar ook d.m.v. kleine opdrachten te geven, helpen met het speelgoed op te ruimen, helpen met de bekertjes op tafel klaarzetten. Leren, dat ze zelf verantwoordelijk zijn voor hun spullen: jas netjes op hangen, sjaal in je mouw van je jas doen, knuffel aan de leidster geven na het slapen, zodat je knuffel niet kwijt raakt en in je eigen mandje terug kan.

Daarnaast wordt middels de spelletjes ook gewerkt aan het concentratievermogen. Hierbij kun je in de leeftijd van 0-2 jaar denken aan bijvoorbeeld speeltjes voor zich te houden en rustig heen en weer bewegen, zodat zij zich daarop concentreren en gaan volgen met hun ogen, en voor kinderen van 1-2 jaar prentenboekjes laten zien en voorlezen. Zo gaan zij zich concentreren op de plaatjes en het verhaaltje, wat daarbij verteld wordt.

Bij de leeftijd van 2-4 jaar denken aan puzzelen en memorie spelen, maar ook het bekende hocus pocus spel, d.m.v. 3 voorwerpen [bijv. banaan, appel en een peer] onder een doek te verstoppen, 1 voorwerp weg halen en de kinderen moeten raden welk voorwerp weg is. Dit is natuurlijk ook een belangrijke ontwikkeling.

Doordat de pedagogisch medewerkers veel ontwikkelingsgerichte activiteiten met de kinderen doen kunnen zij ook tijdig uitdagingen hierin signaleren en extra stimuleren naar het niveau, dat het kind aan kan. Kinderen kunnen kiezen tussen bijv. makkelijke en moeilijke puzzels.

4.2 Ontwikkeling lichamelijk

Zoals in punt 5.1 gesproken wordt over de verstandelijke ontwikkeling van kinderen, zijn er natuurlijk ook de motorische vaardigheden. De coördinatie en samen bewegen van romp, armpjes, benen heet simpelweg: grove motoriek.

Bij 0-2 jaar worden wordt de grove motoriek gestimuleerd door bijvoorbeeld het spelen van dansspelletjes, oefenen met leren zitten en klap eens in de handjes te oefenen.

Van 2-4 jaar wordt er nog meer aandacht besteed aan de motoriek d.m.v. eenvoudige gymoefeningen. Hierbij hanteren wij de gymactiviteiten van het programma Pebbel van het Dienstencentrum Kinderopvang. Dit is een 6x6 weken programma waarbij kinderen opbouwend in moeilijkheidsgraad stap voor stap oefenen met lopen, springen, vangen, hinkelen, huppelen, rennen en klimmen waarbij ook gebruik wordt gemaakt van spel materiaal zoals ballen en ballonnen.

Naast de grove, kennen wij ook de fijne motoriek. Deze omvatten de vaak kleine bewegingen, die de coördinatie tussen de ogen en handen vereist. Het kind gaat trachten naar voorwerpen te grijpen en natuurlijk in eerste instantie misgrijpen, daarna trachten iets in de mond te stoppen.

De fijne motoriek ontstaat onder meer in het fysieke contact met de pedagogisch medewerker en wordt bevorderd door materialen aan te bieden als kleurtjes, insteekknoppen en simpele puzzels. Later wordt die verder gestimuleerd met kralen rijgen, knippen, plakken (met lijm, maar ook stickertjes), kleuren (potloden, maar ook stiften en krijtjes), verven en bouwen. Bij de knutselactiviteiten wordt er veel afwisselend materiaal gebruikt, zodat het extra stimulerend is (zoals vloeipapier, crêpepapier, karton).

Bij de baby's wordt de fijne motoriek gestimuleerd door rammelaars, babyspeeltjes, eenvoudig spelletjes en babygym. Bij de fijne motoriek bij de leeftijd van 0-2 jaar wordt er ook al geverfd en geplakt, d.m.v. verven met de vingers en met een kwast, maar ook d.m.v. plakkertjes op papier te plakken.

Uiteraard kijken we bij het aanbieden van activiteiten of de kinderen goed mee kunnen komen met de anderen kinderen. Ook hierbij wordt goed in de gaten gehouden of kinderen extra stimulering nodig hebben en hoe de individuele ontwikkeling zich ontplooid.

4.3 Sociaal-emotionele ontwikkeling (sociale competentie)

Bij de sociale ontwikkeling is een aspect hoe het is om met andere kinderen en volwassenen dagelijks in de nabije omgeving te zijn. Door elke dag om te gaan met de leeftijdsgenoten, de pedagogisch medewerkers leert het kind de uitwerking van het gedrag op anderen kennen.

Hierdoor leert het kind inzicht te krijgen in zijn eigen gevoelens en leert andere creatiemogelijkheden. Het kind leert direct de betekenis van delen, vrolijkheid, genegenheid, troosten, helpen, rekening houden met anderen en het omgaan met uitdagingen en meningsverschillen.

De kinderen worden o.a. gestimuleerd om elkaar te waarderen, respecteren. Zij leren om niet alleen aan zichzelf, maar ook aan anderen te denken. Dit betekent o.a., dat het kind even moet wachten tot de ander is uitgepraat of klaar is met een bepaald speeltje. De kinderen leren rekening te houden met de andere kinderen en de ander te helpen, als dat nodig is.

Samen spelen vinden we belangrijk, maar er moet ook ruimte zijn om iets alleen te doen. Vooral de allerkleinste kinderen zijn individueel gericht bezig, maar beleven plezier aan elkaar door o.a. naar elkaar te kijken, luisteren etc. Dit probeert de pedagogisch medewerk(st)er te stimuleren door samen liedjes te zingen, boekjes lezen, spelletjes doen en te knutselen. Bij de leeftijd van 0-2 jaar probeert de leidster vooral te stimuleren om naar elkaar te kijken, elkaar na te doen, te herhalen en daarvan te leren.

De kinderen van 2-4 jaar gaan leren met het oefenen om samen te spelen. Dit wordt vooral gestimuleerd d.m.v. de groep in te delen in hoekjes met speelgoed, kinderen spelen dan in groepjes met hetzelfde speelgoed. Zo leren ze te delen, samen te spelen en met verschillende kinderen gericht om te gaan.

4.4 Emotionele ontwikkeling (emotionele veiligheid)

Het uiterst serieus nemen en het waarnemen van de gevoelens van kinderen is bij ons zeer belangrijk. De gevoelens van elk kind kunnen uitsluitend geaccepteerd worden. Het gaat tenslotte om gevoel!

Bij bijv. vallen zal niet ontkend worden, dat het pijn doet door te zeggen “je bent al zo’n grote jongen/meid”. Huilen mag best. Kinderen worden serieus genomen er wordt op ooghoogte van het kind gecommuniceerd. De leid[st]er gaat door de knieën voor een gesprek.

De pedagogisch medewerk(st)ers proberen de gevoelens van de kinderen, zoals blijdschap, boosheid, verdriet, angst, pijn of onverschilligheid zoveel mogelijk te benoemen. Zo leert het kind om te gaan met zijn gevoelens, herkent de gevoelens van andere kinderen, weet deze te verwoorden en leert hiermee om te gaan.

Het kind moet zichzelf kunnen zijn, maar we leren het kind ook waar de grens is; wat wel en niet kan (je mag boos zijn, maar je mag niet slaan).

Het is belangrijk, dat medewerk(st)er luistert, begrip toont, maar ook duidelijke grenzen biedt in de groep. De pedagogisch medewerk(st)ers stimuleren tevens de emotionele ontwikkeling door te complimenteren, goedkeuring te geven, gerust te stellen en te troosten. Ook d.m.v. beloning van stickers zie je kinderen groeien. Hier hebben kinderen veel behoefte aan.

Kinderen krijgen te maken met veel verschillende emoties en de pedagogisch medewerkers dienen hierop in te spelen. Hierbij kun je denken aan de rollenspellen of een poppenspel, waarbij kinderen zich helemaal kunnen inleven. Maar denk ook aan creatieve activiteiten, zoals het schilderen van het eigen lichaam en communiceren over verschillen en gelijkenissen tussen de kinderen. Kinderen ontwikkelen een eigen identiteit en moeten leren hier trots op te zijn.

4.5 Cognitieve ontwikkeling - Taal

Deze ontwikkeling heeft betrekking op de ontwikkeling van taal (begrijpen en spreken) en niet te vergeten: Denken. Begrip en inzicht verwerven door de informatie uit de omgeving te ordenen, te onthouden, toe te passen en te combineren met nieuwe situaties. Denken en taal zijn nauw met elkaar verbonden.

Taal is een middel om inzicht te krijgen in de 'grote' wereld. Het kind vraagt en krijgt taal en uitleg en hulp. De pedagogisch medewerk(st)er speelt hierin een actieve rol, door veel met het kind te praten. Zoveel mogelijk wordt op elke taaluitdrukking van het kind gereageerd. Van de eerste klanken van een baby, de brabbeltaal tot de 'grote' verhalen van de peuter.

Er wordt door de pedagogisch medewerk(st)er geen brabbeltaal gesproken of nagepraat. Gewoon in onze 'grote' mensentaal communiceren. Ter stimulering van de taalontwikkeling organiseert de pedagogisch medewerk(st)er verschillende activiteiten zoals, zingen, taalspelletjes (woordspelletjes zoals bijv. rijmpjes), klanken en geluiden (dieren raden, ik zie ik zie wat je niet ziet) en uiteraard door voor te lezen en gebruik te maken van bijvoorbeeld prentenboeken. Zelf verhaaltjes te stimuleren, vertel eens hoe je weekend was. Stimuleren tot de kinderen zelf een liedje mogen zingen.

4.6 Cognitieve ontwikkeling - Denken

Spelen en bezig zijn is leren voor elk kind. Door voorbeelden en nabootsen leert een kind. Door allerlei dagelijkse gebeurtenissen te bespreken, ontstaat ordening om de wereld van het kind. De pedagogisch medewerk(st)er legt daarbij uit, benoemt dingen en vraagt kinderen om dit te verwoorden. Regelmatig doet de pedagogisch medewerker een beroep op het vermogen van kinderen om zelf oplossingen te zoeken voor de probleempjes. Om samen te spelen of te knutselen moet je behoorlijk nadenken.

Om de cognitieve vaardigheden te stimuleren worden er verschillende activiteiten aangeboden. Hierbij kun je denken aan het aanleren van kleuren, vormen, cijfers en letters. Dit wordt verwerkt in leuke speelse activiteiten.

Het vermogen om verbanden te leggen neemt toe. Ze kunnen zich dingen voorstellen zonder het concreet te hoeven zien. Hier spelen de medewerk(st)ers op in door creatieve activiteiten te doen, waarbij kinderen bijvoorbeeld een door de leidster genoemd voorwerp of dier te mogen schilderen, tekenen of knutselen.

Ook wordt het concentratievermogen gestimuleerd door geheugenspellen, als memorie en puzzeltjes. De kinderen worden ook betrokken bij het bedenken van activiteiten. Het alfabet spelenderwijs aan leren, hocus pocus spel [onthouden van verstopte voorwerpen]. Vragen te stellen van wat betekent dat...hoe doet een koe en etc.

4.7 Creatieve ontwikkeling

De pedagogisch medewerk(st)er stimuleert de creatieve ontwikkeling door het aanbieden van tal van materialen (water, zand, verf, verkleedkleden, schmink etc.) en activiteiten als muziek, dans.

Kinderen leren de eigenschappen van het materiaal kennen, waarbij het resultaat niet belangrijk is (kleien, tekenen in scheerschuim). Creatief zijn kan op diverse manieren, bijvoorbeeld door te vertellen en door fantasie-constructief spelen. Het is belangrijk, dat kinderen gewaardeerd worden in wat ze ondernemen en zoveel mogelijk de ruimte krijgen voor hun eigen inbreng.

Het materiaal past bij leeftijd, ontwikkelingsfase, fysieke en geestelijke mogelijkheden van een kind. Het maakt emoties los van plezier, pret, verrassing, verwondering ongeduld of teleurstelling.

Bij alle activiteiten staan spontaniteit en enthousiasme voorop. Uiteraard wordt er rekening gehouden met de leeftijden en belevingswereld van de kinderen. Bij kinderen van 0-2 jaar wordt er bijvoorbeeld met vingerverf geverfd, geplakt met grote plakkers. Kinderen van 2-4 jaar leren papier te scheuren, te knippen, kleine propjes te maken en op te plakken.

4.8 Ontwikkeling eigen identiteit

Het kind wordt zich ervan bewust, dat het een eigen persoon is en blijft. Het verschilt van elk ander kind. Door het kind positief te benaderen, bevordert de pedagogisch medewerk(st)er het zelfvertrouwen van het kind. Er wordt aandacht besteed aan de persoonlijke verhalen en daden van het kind en het kind wordt gestimuleerd zich te uiten en eigen keuzes te maken.

Zo stelt de pedagogisch medewerk(st)er bijvoorbeeld de vraag: “ga je met de poppen of met het duplo spelen?” De pedagogisch medewerk(st)er gaat goed om met de onderlinge verschillen tussen kinderen in bijvoorbeeld voorkeur van activiteiten, tempo en spontaniteit. Daarnaast stimuleert de pedagogisch medewerk(st)er het identiteitsbesef ook door bijv. regelmatig opnoemen van namen, of door het geven van eigen plekjes of spullen.

Regelmatig wordt er in de kring gevraagd, wat is jou lievelingskleur of -dier, zo krijgt elk kind zijn eigen ideeën, maar ook een mening ergens over.

De leidster stimuleert een kind door grenzen te ontdekken en te verleggen van wat een kind kan, wil of durft. De leidster maakt het kind bewust van de eigen capaciteiten en kwaliteiten, speelt in op grapjes, humor en “ gek doen”. Ingaan op initiatieven van een kind, belonen, prijzen en complimenteren zijn positieve wijzen van bevestigen van het kind. De groep is een sociale leefgemeenschap, waarin geoefend kan worden met eigen mogelijkheden, grenzen, aardigheid/onaardigheid, delen van plezier, uitproberen van gedrag (wat wordt als leuk/fijn ervaren, wat niet).

Bij ontwikkeling van de eigen identiteit van het kind is het ook belangrijk de normen en waarden over te brengen.

4.9 Zelfredzaamheid

De pedagogisch medewerk(st)er moedigt het kind aan tot zelfstandigheid en zelfredzaamheid. Dat wat het kind kan, moet je het kind ook daadwerkelijk laten doen en aanmoedigen. De pedagogisch medewerker geeft de kinderen af en toe opdrachten en taken. Bijvoorbeeld door het opruimen van crea-materiaal, speelgoed, het meehelpen van de tafel dekken of iets dragen en etc.

De leid(st)er laat ruimte aan het kind voor eigen initiatief en eigen ideeën met betrekking tot het aangaan en uitvoeren van een activiteit. Hierbij worden kansen geboden voor het ontdekken van eigen persoonlijkheidskenmerken, zoals zelf vertrouwen, initiatief en interesse maar ook voor zelfoverwinning en zelfredzaamheid.

De zelfredzaamheid wordt op verschillende manieren gestimuleerd. In eerste instantie worden de kinderen uitgebreid verteld wat er gaat gebeuren. Dit kan om een activiteit, zoals opruimen, jassen aantrekken, spullen pakken of om een gebeurtenis, zoals een uitstapje gaan.

De kinderen proberen het na de uitleg eerst zelf. Als de kinderen het nog niet kunnen of niet volledig begrijpen, wordt het zoveel mogelijk voorgedaan. Waarna de kinderen het zelf kunnen doen. Zoals zelf naar de toilet gaan, zelf handen wassen, kinderen groeien en bloeien ook op als zij het zelf kunnen en mogen doen.

Kinderen krijgen in de loop der tijd steeds meer vrijheid, omdat ze het al zelf kunnen. Dit betekent niet, dat de pedagogisch medewerk(st)ers het kind minder aandacht geven. Ze proberen juist het kind steeds een stapje voor te zijn en het een nieuwe uitdaging te bieden. Daarnaast worden degene, die er nog moeite mee hebben tijdig gesignaleerd, gestimuleerd en gemotiveerd.

Als laatst leren de pedagogisch medewerkers de kinderen, dat er oorzaak en gevolg horen bij bepaalde zelfstandige beslissingen en wat deze dan kunnen inhouden. Er worden duidelijke afspraken gemaakt en ook besproken wat de daaraan hangende consequenties zijn indien de afspraak niet wordt nagekomen.

Zoals bijv. even apart zitten in de hoek als je niet meehelpt met opruimen. Kinderen worden ook aangeleerd, dat zij met ruzie moeten proberen het zelf op te lossen door ook het voor zichzelf op te nemen, door bijv. te zeggen ik wil dit niet, i.p.v. meteen te gaan slaan.

5. Zorgen over de ontwikkeling

Bij het volgen van de ontwikkeling van de kinderen kan men verschil zien in ontwikkeling. Onze pedagogisch medewerk(st)ers maken door de kinderen op hun groep veel ontwikkelingsmomenten van dichtbij mee. In combinatie met hun kennis en opleiding kunnen zij daardoor ook signaleren welke kinderen zich langzamer of anders ontwikkelen.

Mocht de pedagogisch medewerk(st)er van mening zijn dat ten behoeve van het kind er op een bepaald gebied in de ontwikkeling iets opvalt of dat er een achterstand is, dan bespreekt hij/zij dit op zorgvuldige wijze met de ouders. Het kan zijn dat de ouders de zorg niet delen of er niet voor open staan.

Indien de zorg blijft bestaan bespreekt de pedagogisch medewerk(st)er dit met de leidinggevende. Als de leidinggevende ook van mening is dat er sprake is van een belemmerende factor met betrekking

tot de ontwikkeling van het kind, dan zal de kwestie met de ouders nogmaals worden besproken door de leidinggevende. Indien nodig zal er een advies / doorverwijzing plaatsvinden naar een hulpverlenende instantie.

6. Ouder - kindbeleid

In het dagverblijf wordt de verzorging en een stuk opvoeding van de kinderen overgenomen van de ouders. Dit maakt het essentieel om gegevens over de ontwikkeling van de kinderen uit te wisselen, waardoor de inzichten over de ontwikkeling worden vergroot.

Om de kinderen een zo goed mogelijk opvang aan te bieden is een goede Samenwerking met de ouders/verzorgers van groot belang. De navolgende randvoorwaarden zijn uitgangspunt:

- A. Wederzijds vertrouwen, begrip voor elkaars verantwoordelijkheid, mogelijkheden en beperkingen.
- B. Wederzijds respect; respect van de pedagogisch medewerk(st)ers voor de ouders die tenslotte eindverantwoordelijk zijn voor hun kind(eren) en vanzelfsprekend hun kinderen.

In onze communicatie met ouders willen wij graag korte lijnen hebben en behouden, zodat alle vragen en opmerkingen direct aan de pedagogisch medewerk(st)ers, alsmede aan het management gedaan kunnen worden. We weten dat ouders dit zeer op prijs stellen.

6.1 Intake

Het eerste contact tussen pedagogisch medewerk(st)ers en ouders wordt dus gelegd in **het intake gesprek**. In dit eerste gesprek vertelt een van de pedagogisch medewerk(st)ers over de groep. Hoeveel kinderen er zijn, welke pedagogisch medewerk(st)ers, hoe een dag eruit ziet en wat ouders mee moeten brengen. Verder wordt er verteld wat de regels zijn binnen het kinderdagverblijf, zoals brengen en haaltijden en hoe gehandeld wordt bij ziekte van het kind. Ook krijgen de ouders en het kind te horen wie de mentor van het kind zal zijn.

Tenslotte is er ruimschoots de gelegenheid voor de ouders om vragen te stellen en te vertellen over hun kind, het gezin en eventuele bijzonderheden (medicijnen, allergie, karakter). Tijdens het intake gesprek wordt samen met de ouders deze aspecten doorgenomen.

6.2 Mentor

Om het kind echt centraal te stellen, krijgt iedere pedagogisch medewerk(st)er kinderen van hun eigen groep toegewezen als mentor. Als mentor ben je het vaste aanspreekpunt voor ouders en bij oudere kinderen ook voor het kind. Omdat de mentor nauwer betrokken is bij het individuele kind wordt het zo ook eenvoudiger om de ontwikkeling van het kind te volgen. Er vindt minimaal eenmaal per jaar een mentorgesprek plaats tussen ouder en de mentor van het kind.

6.3 De wenperiode

Nieuwe ouders en kinderen zullen zowel aan het kinderdagverblijf, als aan de pedagogisch medewerk(st)ers moeten wennen. We spreken daarom tijdens het intakegesprek samen met de ouders een wenperiode af.

Voordat het kind officieel op de groep begint, is het van belang dat hij eerst nog een paar wendagen heeft. Wendagen zijn bedoeld om het kind langzaam aan de nieuwe omgeving te laten wennen. Tijdens het intakegesprek komen de ouders en pedagogisch medewerk(st)er tot overeenstemming over wanneer de wendagen plaats zullen vinden. Er worden meestal maximaal 3 wendagen ingepland voor het kind, maar mocht het kind langer de tijd nodig hebben, dan is hier alle ruimte voor.

De eerste twee wendagen zijn meestal een halve dag en de laatste wendag is een hele dag. Op de eerste dag komt het kind bijvoorbeeld van negen tot twaalf uur wennen en op de tweede dag van twaalf tot drie uur. Zo heeft het kind in twee delen het gehele dagritme een keer ervaren voordat hij een hele dag aanwezig is. Er vindt altijd een individuele aanpak plaats. Baby's hebben andere wentijden nodig dan oudere kinderen. Oudere kinderen kunnen zelf aangeven of ze slaap of honger hebben. Bij de oudere kinderen raden wij aan dat de ouders er niet bij blijven, anders kunnen de kinderen niet wennen zonder ouders.

Wanneer een kind over gaat naar de BSO zal het kind eerst een paar keer gaan wennen in de nieuwe groep. We laten een kindje eerst twee middagen wennen op de bso, dit zal mede in overleg gaan met de ouders van het kind. De groepen hebben onderling contact zodat er altijd een doorgaande lijn is over de ontwikkeling en behoefte van het kind.

6.4. Brengen en halen

Kinderen kunnen vanaf 6:00 uur gebracht worden. Wij raden u als ouders aan om uw kind niet later dan 9:00 uur te brengen, tenzij u andere werktijden heeft. Het is belangrijk voor de structuur van het kind om voor 9:00 uur binnen te zijn, zodat wij met zijn allen de dag kunnen starten en uw kind dit niet hoeft te missen. Tot 18:30 uur bent u in de gelegenheid om uw kind(eren) op te halen, tenzij iets anders is afgesproken. Indien u uw kind(eren) niet op tijd kunt brengen en halen vragen wij u om het tijdstip door te geven door ons te bellen.

6.5 Betrokkenheid

Voor de opvoeding van de kinderen en hun ontwikkeling is het juist heel belangrijk dat de ouders en pedagogisch medewerk(st)ers / mentor een goed contact hebben. Er wordt in de loop van de tijd een relatie opgebouwd, onderhouden en gestimuleerd, waarin het uitwisselen van informatie over het kind, het gezin en het kinderdagverblijf centraal staan. Hierbij worden dan beide situaties zoveel mogelijk op elkaar aangepast.

6.6 Informatie uitwisselen

Naast de informatie, die u middels dit pedagogisch plan en het intakegesprek krijgt, zijn er meer momenten, waarop (actuele) informatie wordt uitgewisseld. De meeste informatie-uitwisseling over uw kind vindt uiteraard plaats tussen de pedagogisch medewerk(st)er / mentor en u.

Dit zijn ook de momenten voor :

- Uitwisselen opvoedingsideeën. Het uitwisselen van opvoedingsideeën maakt het mogelijk om één lijn te volgen in de benadering van het kind. Soms kan een bepaalde benadering thuis succesvol zijn en kan de pedagogisch medewerker de benadering overnemen. Andersom kan dit vanzelfsprekend ook het geval zijn. Verschillen in opvoeding en benadering van thuis en de kinderopvang zijn eveneens bespreekbaar.
- Opvoedingsvragen van ouders. De opvang kan ouders ondersteuning bieden bij de opvoeding. Dit gebeurt in individuele contacten tussen ouders en pedagogisch medewerk(st)ers. Het kan

ook zijn bij dit soort vragen/ideeën speciale afspraken rond het kind rechtstreeks tussen ouders en medewerker wordt gemaakt.

Bij het ophalen van het kind vindt er altijd een overdracht plaats tussen de ouders en de pedagogisch medewerk(st)er / mentor, waarbij de ouders op de hoogte gebracht worden van de belevenissen van het kind en de groep gedurende de dag.

De mentor van uw kind volgt de ontwikkeling van uw kind, zoals in dit beleidsplan staat beschreven en ook dit leidt tot een zeer belangrijke uitwisseling van informatie. In enkele gevallen kan het nodig zijn aan de hand van deze informatie extra contactmomenten te hebben. De pedagogisch medewerker zal indien nodig samen met de ouders bekijken welke stappen zinvol zijn om uw kind beter te begeleiden. Door deze specifieke op uw kind gerichte begeleiding kan zij helpen uw kind zich beter te ontwikkelen c.q. te functioneren.

6.7 Oudergesprek

Eén keer per jaar wordt er een oudergesprek gehouden. Dit gesprek is tussen de mentor en de ouders van het kind. Voorafgaand aan het gesprek observeert de mentor van het kind de ontwikkelingen van uw kind op de groep. Aan de hand van een formulier wordt dit bijgehouden. Tijdens het oudergesprek zal de mentor de bevindingen met de ouders beschrijven en toelichten.

6.8 Overgangsbeleid

In het kader van een sluitende aanpak (voor 0 tot 5 jarigen) wordt gewerkt aan de overdracht van gegevens over het ontwikkelingsverloop van peuters naar basisscholen en/of BSO.

Als een kind 4 jaar wordt maken wij voor u een overdrachtsformulier van het kind. Op dit formulier noteren wij waar uw kind staat in zijn/haar ontwikkeling en in overleg met u delen we dit formulier met de school waar uw kind naar toe gaat. Op die manier hebben we een goede overdracht van de ontwikkeling van uw kind en kan de school verder gaan met de begeleiding waar wij eindigen.

Het gebruik van een overdrachtsformulier vraagt een zorgvuldige omgang met de geregistreerde gegevens van peuters. Hierbij de gemaakte afspraken bij het gebruiken/invullen van het "Overdrachtsformulier peuter – kleuter";

- Ouder(s)/verzorger(s) worden geïnformeerd over het gebruik van het overdrachtsformulier.
- Het overdrachtsformulier dient voor alle peuters te worden ingevuld in de laatste 3 maanden dat de peuter de opvang bezoekt.
- Het overdrachtsformulier wordt met de ouder(s)/verzorger(s) besproken, kort voordat de peuter de kinderopvang verlaat om naar de basisschool en/of BSO te gaan.
- Het ingevulde overdrachtsformulier dient aan de ouder(s)/verzorger(s) te worden overhandigd. Ouder(s)/verzorger(s) dienen er op attent gemaakt te worden dat de mogelijkheid aanwezig is om zelf hun opmerkingen op dit overdrachtsformulier toe te voegen.
- Er wordt door de kinderopvang een kopie gemaakt en 1/2 jaar bewaard.
- De basisscholen kunnen naar aanleiding van de gegevens op het overdrachtsformulier voor nadere informatie contact opnemen met de mentor van het kind.

7. Eten en drinken

7.1 Gezond eten en drinken

Bij de baby's wordt het dagritme van thuis zoveel mogelijk aangehouden. Wanneer zij eten, hoeveel er gegeten wordt, welke type fles het kindje gebruikt. De ouders verzorgen de babyvoeding en de fles zelf.

Naarmate een kind ouder wordt gaan ze zich meer en meer op de groep richten. We dekken de tafel, vaak helpt een van de kinderen ons. Soms laten we de kinderen zelf smeren. Dit vinden ze heel leuk en interessant om te doen en ze zijn ook heel geconcentreerd bezig om de boter (of beleg) goed op het brood te smeren. De kinderen mogen zelf kiezen wat ze op hun brood willen, waarbij ze als eerste beleg moeten kiezen tussen kaas of worst. Op de tweede boterham mogen ze ook zoet kiezen (pindakaas, appelstroop, hagelslag, chocopasta, etc.). De korstjes zijn ook brood en eten we ook op. Tenminste, dat is de bedoeling.

We beginnen daarna met eten, allemaal tegelijk. De kinderen leren zo op elkaar te wachten (voor de kleintjes is dat soms nog erg moeilijk).

De kinderen eten over het algemeen met een vork en we letten erop dat ze netjes eten (met de mond dicht eten en niet smakken en dergelijke). Bij de boterham drinken ze melk of optemel en 's winters kan dit een bakje thee zijn. Tijdens het eten blijft iedereen aan tafel zitten en speelgoed hebben we in de regel niet aan tafel. Tijdens het eten is er tijd om te praten over van alles en nog wat en dat maakt het aan tafel heel gezellig.

De maaltijden krijgen derhalve het karakter van een gezamenlijke activiteit. De kinderen eten gemeenschappelijk op de groep, waarbij zoveel mogelijk rekening gehouden wordt met de diëten en wensen van de ouders/kinderen. De basis voor deze maaltijden zijn eerlijk en gezond voedsel die essentieel zijn voor de lichamelijke ontwikkeling van elk kind.

7.2 En trakteren dan?

Natuurlijk mag uw kind bij een feestelijke gelegenheid trakteren, maar dan wel het liefst zonder zoetigheid! Wij kunnen uit ervaring, indien gewenst, de ouders adviseren voor het bedenken voor een leuke en gezonde traktatie.

8. Slapen en rusten

Naarmate de kinderen ouder worden ontstaat een groepsritme. De kinderen gaan allemaal tegelijk slapen. Of ze kunnen, mogen of willen slapen wordt in goed overleg met de ouders besproken. Wij gaan van de individuele behoefte uit.

Voor veel kinderen is het belangrijk dat de kinderen tussen de middag uitrusten, zodat zij hun energie op kunnen bouwen en aan het einde van de dag niet uitgeput zijn. De kinderen die bijna naar school gaan, en tussen de middag niet meer slapen, gaan in deze tijd een rustige activiteit doen. De baby's hebben hun eigen ritme van slapen en wakker worden. Het ritme van de baby's wordt tijdens het intakegesprek besproken.

9. Personeel

Al onze pedagogische beroepskrachten beschikken over het diploma sociaal pedagogisch werk niveau 3 en/ of 4 of zij hebben een andere relevante pedagogische mbo of hbo kwalificatie conform de CAO Kinderopvang. Tevens zijn zij in het bezit van een geldige verklaring omtrent gedrag, afgegeven volgens de Wet justitiële documentatie op het moment dat zij met hun werkzaamheden bij ons starten. Dit laatste geldt ook voor stagiaires, vrijwilligers en de directie. Vrijwilligers worden alleen ingezet op momenten dat er extra toezicht en/of hulp nodig is. Dit zijn momenten als buitenspelen en bepaalde activiteiten.

Al onze pedagogisch medewerkers zijn in het bezit van een geldig (kinder) EHBO diploma.

9.1 VOG Verklaring

Kinderen moeten in een gezonde en veilige omgeving worden opgevangen. Om deze reden stelt de Wet Kinderopvang medewerkers binnen de kinderopvang en gastouders verplicht om in bezit te zijn van een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG).

Een VOG toont aan dat de betreffende persoon geen strafbare feiten op zijn/haar naam heeft staan die een belemmering vormen voor het werken met kinderen. Om te garanderen dat iedereen die in de kinderopvang werkt, geen strafblad heeft, bestaat sinds maart 2013 de continue screening.

Vanaf maart 2018 zijn we nog een stap verder gegaan door een personenregister voor de kinderopvang in te stellen. Daar moeten alle kinderopvangmedewerkers, gastouders, huisgenoten van gastouders, maar ook vrijwilligers, stagiaires, uitzendkrachten en vaste bezoekers van gastouders zichzelf voor inschrijven.

Alleen als zij een schoon strafblad hebben, mogen zij in dit register staan en alleen geregistreerden in het register mogen in de kinderopvang werkzaam zijn.

9.2 Beroepskracht Kind Ratio

Door de aanwezigheid van minimaal twee leidsters op de groep en stagiaires (indien die aanwezig zijn) wordt er aan de groep van maximaal 16 kinderen veel aandacht, begeleiding en liefde gegeven. De verhouding tussen het aantal leidsters en het aantal feitelijk gelijktijdig aanwezige kinderen in de stamgroep bedraagt tenminste:

- 1 Beroepskracht per 4 aanwezige kinderen tot 1 jaar.
- 1 Beroepskracht per 5 aanwezige kinderen van 1 tot 2 jaar
- 1 Beroepskracht per 8 aanwezige kinderen van 2 tot 4 jaar

Wij voldoen hiermee aan de beroepskracht kind ratio zoals deze wettelijk is vastgesteld (wij gebruiken de rekentool kind ratio in de kinderopvang).

Bij Kinderdagverblijf De Kinderen van September werken we zoveel mogelijk met vaste gezichten. Hierbij wordt rekening gehouden met de nul jarigen. Zij zien bij een beroepskracht-kind ratio van 2 maximaal 2 vaste gezichten en beroepskracht-kind ratio van 3 maximaal 3 vaste gezichten.

9.3. De drie uren Regeling

Er kunnen ten hoogste 3 uur per dag minder beroepskrachten ingezet worden dan volgens de beroepskracht-kind ratio vereist is, Dit mag gedurende maximaal 2 uur aan één gesloten. Minstens de helft van het aantal vereiste beroepskrachten wordt ingezet wanneer er tijdelijk wordt afgeweken van de beroepskracht- kind ratio. In het rooster registreren wij de werk-en pauze tijden, dit rooster is inzichtelijk op de locatie.

De dagen en tijden dat wij afwijken van de beroepskracht-kind ratio zijn:

- 07.00 uur – 08.00 uur
- 13.30 uur – 14.30 uur
- 17.00 uur – 18.00 uur

9.4 Stagiaires en/of beroepskrachten in opleiding

Naast de pedagogische medewerk(st) er kan het team mede bestaan uit medewerk(st)er in opleiding en/of stagiaires. Hooguit 1 per groep. De stagiaires (lees: stagiaires en/of beroepskrachten in opleiding) kunnen afkomstig zijn van diverse middelbare beroepsopleidingen. Elke stagiaire heeft een vaste stagebegeleid(st)er. In de regel is dat één van de vast pedagogisch medewerk(st)ers. Stagiaires voeren allerlei opdrachten uit met de kinderen, zowel individueel als in groepsverband. In eerste instantie gaat dit onder begeleiding en supervisie van de stagebegeleid(st)er, later ook zelfstandig. Deze opdrachten kunnen variëren van het doen van verzorgende/begeleidende activiteiten, rapporten en observatie. De leidinggevende bewaakt het totale opleidingsplan, onderhoudt contact met de diverse beroepsopleidingen en begeleidt de stagebegeleid(st)er, o.a. door middel van cursussen.

Bij Kinderdagverblijf De Kinderen van September hebben we drie soorten stagiaires, namelijk:

- “Snuffelstagiaire”. Deze stagiaire werkt niet mee op de groep en heeft geen opdrachten. De periode van de stage is kort (niet langer dan 6 weken) en is bedoeld om een indruk te krijgen van de voorkomende werkzaamheden op de groep.
- BOL (Beroeps Opleidende Leerweg) stagiaires. Deze stagiaire wordt alleen boventallig (dus extra) ingezet. Vaak betreft het een stage van 1 of 2 dagen per week.
- BBL (Beroeps Begeleidende Leerweg) stagiaires. Deze stagiaire werkt 4 dagen en gaat 1 dag naar school. Zij krijgen betaald voor hun werk en worden als gewone groepsleidsters ingezet naast een vaste kracht.
- HBO (Hoger Beroeps Onderwijs) stagiaires. Deze stagiaires kunnen worden ingezet als beleidsmedewerkers. Hierbij kan worden gedacht aan de werkzaamheden van een pedagogisch beleidsmedewerker / coach.

9.5 Deskundigheidsbevordering

Aan de hand van de behoeften van de vestiging en de individuele behoefte bij de medewerker bieden wij mogelijkheden om te komen tot deskundigheidsbevordering. Dit doen wij door middel van het aanbieden van teamtrainingen, verdiepingscursussen en E-learning.

Medewerk(st)ers die in het bezit zijn van een EHBO en/of BHV certificaat moeten binnen de geldigheidstermijn een herhalingscursus volgen. Ook zijn alle pedagogisch medewerk(st)ers op de

hoogte hoe te handelen conform het stappenplan van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

10. Binnenruimte

Het kinderdagverblijf is gevestigd in een ruim pand aan de Van Aylvaweg te Witmarsum. De ruimte is opgedeeld in vier speelruimten waaronder één grote speelruimte voor het kinderdagverblijf en drie groepsruimtes voor de buitenschoolse opvang. De binnenruimte biedt volop mogelijkheden om te spelen en te ontdekken. Daarnaast zijn er twee slaapvertrekken waar kinderen rustig kunnen slapen.

Het kinderdagverblijf biedt ruimte aan 16 kinderen (van 0 tot 4 jaar) die in een verticale groep worden opgevangen.

11. Buitenruimte

Kinderdagverblijf Kinderen van September vindt het belangrijk dat de kinderen zoveel mogelijk buiten spelen, als het weer dit toelaat. De buitenruimte is zodanig ingedeeld dat de zelfstandigheid van de kinderen wordt gestimuleerd. Er zijn verschillende fietsen voor de peuters en kleuters en verschillende materialen om mee buiten te spelen. De buitenruimte is aangrenzend aan het pand en afgebakend zodat kinderen veilig kunnen spelen. Er is een ruim stuk gras en een ruim getegeld gedeelte aanwezig.

Wij vinden buitenspelen belangrijk omdat:

- De frisse buitenlucht is gezond voor je
- Veel bewegen voorkomt overgewicht en zorgt ook dat je langer gezond blijft. Buitenspelen is dus ontzettend goed. Lekker rondrennen, springen, fietsen en klimmen.
- Uit onderzoek blijkt dan ook dat 80% van de kinderen gelukkig wordt van buitenspelen met andere kinderen.
- Buitenspelen is goed voor de motorische ontwikkeling. Het kind leert rennen, klimmen, springen, glijden, gooien, vangen, schoppen, schommelen en buigen. Hij groeit en ontwikkelt zich daardoor beter.
- Van buitenspelen wordt het kind socialer. Daarnaast komt het kind in allerlei situaties terecht waarin hij betere sociale vaardigheden kan ontwikkelen.
- Buitenspelen helpt kinderen om hun energie kwijt te kunnen
- Door buiten te spelen ontdekken kinderen zelf een stukje van de wereld. Ze komen in aanraking met allerlei situaties en nieuwe materialen zoals bijvoorbeeld zand, water, steen, en takjes

Op dit moment wordt alleen de achtertuin gebruikt voor het buitenspelen. Naast de entree aan de voorzijde van het pand is nu nog een pinautomaat aanwezig, waardoor er verschillende mensen op een dag het terrein op lopen. Deze overeenkomst is per 15 november afgelopen. Na deze datum zal de ruimte voor het pand opnieuw ingedeeld worden, zodat er voor het pand ook gebruik kan worden gemaakt van een buitenspeelruimte. Dit zal dan ook beschreven worden in de beleidsplannen van Kinderen van September.

Buitenspelen

Als we buiten gaan spelen verzamelen we ons in de hal en trekken onze jassen en schoenen aan. De samenstelling van de groep is bekend dus we weten hoeveel personeel er aanwezig moeten zijn en hebben dit vooraf gecheckt.

De medewerkers van Kinderen van September zorgen ervoor dat alle kinderen het toilet hebben bezocht of zijn verschoond voor het buitenspelen, zodat het aantal toiletbezoeken tijdens het buitenspelen minimaal is. Mocht er wel iemand gebruik moeten maken van het toilet tijdens het buitenspelen, dan wordt dit gemeld aan de andere medewerker(s). De medewerker die met het kind mee naar binnen gaat laat de deuren open, zodat ze, indien nodig, gemakkelijk kan worden teruggeroepen.

Als het buiten spelen klaar is zorgen wij ervoor dat alle kinderen tegelijk naar binnen gaan. Bij binnenkomst worden direct de schoenen uitgetrokken. Als iedereen weer binnen is, wordt de deur goed afgesloten en worden de jassen weer opgehangen in de hal.

12. Veiligheid en hygiëne

Voor ons beleid op het gebied van veiligheid en hygiëne verwijzen wij u naar ons veiligheids- en gezondheidsbeleid.

13. Uitstapjes

Er worden bij ons kinderdagverblijf regelmatig uitstapjes gemaakt, zoals samen naar de winkels gaan en boodschappen doen of een uitstapje naar een speeltuin. Bij grotere uitstapjes zoals een bezoek aan een dierenpark of attractiepark, worden ouders hier altijd vooraf van op de hoogte gesteld. De ouders/verzorgers worden dus allen van tevoren gevraagd of de kinderen mee mogen. Veelal vinden de grote uitstapjes in de vakanties plaats.

14. Oudercommissie

Op een kinderdagverblijf zijn de wensen van de ouders erg belangrijk. Wij zullen daarom zo spoedig mogelijk een oudercommissie samenstellen. De bedoeling is dat de leden van de oudercommissie twee keer per jaar bijeen komen om te vergaderen. Met behulp van vergaderingen van de oudercommissie kan kinderdagverblijf De Kinderen van September erachter komen wat de wensen, suggesties en ideeën van de ouders zijn over het kinderdagverblijf. De oudercommissie heeft een adviserende rol.

15. Klachtenprocedure

Wij doen ons best om ervoor te zorgen dat de wensen van iedereen worden behartigd. Maar soms kan het voorkomen dat u een klacht heeft. Kinderdagverblijf De Kinderen van September neemt uw klacht altijd serieus en probeert dit samen met u op te lossen.

Bent u niet tevreden over de afhandeling van uw klacht via de interne klachtenprocedure, dan kunt u uw vraag of klacht altijd voorleggen aan de pedagogisch medewerk(st)er. Zij zal uw klacht in eerste instantie proberen op te lossen.

Mocht de klacht niet naar wens worden afgehandeld, dan kunt u zich wenden tot de leidinggevende.

U kunt ook een klacht indienen bij de externe en onafhankelijke Geschillencommissie Kinderopvang. Uw klacht wordt dan een geschil. Een onpartijdige, deskundige commissie beoordeelt uw geschil en u ontvangt een bindende uitspraak. Dat betekent dat beide partijen de uitspraak moeten nakomen en dat hoger beroep tegen de uitspraak niet mogelijk is.